

BMP en Vogelrichtlijn-gebieden

Een jaar geleden is in SOVON-Nieuws een oproep geplaatst voor medewerking aan BMP-inventarisaties in Vogelrichtlijn-gebieden. Het jaar 2004 is niet in stilte voorbijgegaan en er zijn flinke stappen gezet op weg naar een volledig BMP-meetnet in Vogelrichtlijn-gebieden. Wat is er in het afgelopen jaar bereikt en wat zijn de wensen voor de komende periode?

Tabel 1. Behoeftte aan nieuwe BMP-proefvlakken per Vogelrichtlijn-gebied, met het minimaal benodigde aantal proefvlakken. In een proefvlak moeten alle bijzondere soorten geïnventariseerd worden met in moeras o.a. Watersnip, Blauwborst, Rietzanger en Snor, in heide, hoogveen en stuifzand Dodaars, Roodborsttapuit en Boomleeuwerik en in bos Wespenspecht en Zwarte Specht.

Gebied	Landschap	Plots
Eilandspolder NH	moeras	1
Varkensland NH	moeras	2
De Wieden Ov	moeras	4
Vechtplassen NH/Ut	moeras	1
Centrale & NO-Veluwe	heide	3
	bos	6
Haringvliet ZH	moeras	1
Saeftinghe ZI	schor	2
Brabantse Wal NB	bos	1
Leenderbos & Groote Heide NB	heide	1
Mariapeel & Deurnese Peel NB/Lb	heide	2
Maasduinen Lb	heide	1
Weerter- & Budelerbergen NB	moeras	1
	heide	1
Meinweg Lb	heide	1

Hoe zat het ook alweer?

In vrijwel alle Vogelrichtlijn-gebieden vinden broedvogelinventarisaties plaats, maar er zijn grote verschillen in volledigheid, dekking en continuïteit. In het ene gebied gaat het om meer soorten dan in het andere. Daarbij lukt het vaak wel om zeldzame broedvogels en kolonievogels te tellen, maar schaarse soorten leveren soms problemen op. In Vogelrichtlijn-gebieden gaat het om negen schaarse soorten waarover informatie dringend gewenst is: Dodaars, Wespenspecht, Watersnip, Zwarte Specht, Boomleeuwerik, Blauwborst, Roodborsttapuit, Snor en Rietzanger.

Afvalrace

Het wensenlijstje, Vogelrichtlijn-gebieden waar behoefte is aan één of meer proefvlakken, is opgenomen in tabel 1. In evenzovele gebieden verloopt de inventarisatie overigens naar wens! In 2004 zijn 15 nieuwe proefvlakken gerealiseerd, waarmee eenderde van onze wensen in vervulling is gegaan. Lang geen onwaardige score in zo'n eerste jaar. Helaas vallen jarenlang geïnventariseerde gebieden soms weer weg (zoals de Maasduinen) en is het niet altijd zeker of invulling met vrijwilligers zal lukken. In twee gebieden werden wisselende ervaringen opgedaan. In De Wieden in NW-Overijssel bleek het mogelijk om samen met Natuurmonumenten ruim 20 vrijwilligers uit de naaste omgeving op te trommelen en met goed gevolg aan het telwerk te zetten. Hoewel het deels om jaarlijks wisselende proefvlakken gaat, komt de nadruk steeds meer op monitoring te liggen. Op de centrale en noordoostelijke Veluwe verloopt het aan de teller brengen van proefvlakken moeizamer en konden slechts twee proefvlakken worden toegevoegd. Hier moet uiteindelijk misschien wel naar andere wegen worden gezocht. Verheugend was de aanmelding van nieuwe proefvlakken in tot dusverre moeilijk te slijten gebieden zoals de Eilandspolder, Vechtplassen, Kinderdijk en Leenderbos. Helaas lukte dit (nog) niet in Varkensland, Mariapeel & Deurnese Peel en de Meinweg. In enkele gebieden wordt in 2005 een nieuwe startpoging gewaagd.

Zeldzame soorten en BMP Bijzondere soorten

In sommige Vogelrichtlijn-gebieden onderzoeken tellers een of meer zeldzame broedvogelsoorten in het kader van het Landelijk Soortonderzoek Broedvogels (LSB). Vaak maken ze veel velduren maar is de oogst mager, domweg omdat er nauwelijks zeldzame soorten zijn. Tijdens het veldwerk nemen ze wel allerlei andere leuke soorten waar, maar die zijn landelijk weer niet zeldzaam genoeg en vallen dus als het ware tussen de wal en het schip. Deze tellers willen we in overweging geven hun telgebied te gaan inventariseren binnen het Broedvogel Monitoring Project (BMP) Bijzondere Soorten. Deze BMP-tak richt zich puur op bijzondere soorten zoals de negen hierboven genoemde, maar tevens soorten als Canadese Gans, Krakeend, Buizerd, Wulp, Groene Specht, Sprinkhaanzanger, Fluiter, Wielewaal, Putter, Appelvink en Geelgors. Algemene soorten als Wilde Eend, Merel, Spreeuw, vrijwel alle mezen en kraaiachtigen vallen er buiten. Voor meer informatie, neem contact op met de districtscoördinator of de BMP-coördinator.

2005 en verder

We zijn de nieuwe BMP-ers dankbaar voor hun bijdrage en zijn benieuwd hoe het hen in het tweede jaar zal vergaan; voor het BMP is immers voortzetting van het telwerk essentieel.

We hopen ook dit jaar weer nieuwe tellers en telgebieden te kunnen verwelkomen. Denk niet dat anderen zich wel aan zullen aanmelden! Voor informatie kunt u altijd terecht op www.sovon.nl of bij de BMP-coördinator. Een verrassingspakket met BMP-handleiding etc. ligt klaar!

Het BMP, onderdeel van het Netwerk Ecologische Monitoring, wordt uitgevoerd in samenwerking met het CBS en wordt financieel mogelijk gemaakt door EC-LNV.

Arend van Dijk

